



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. XIV. Qui sint casus excepti, in quibus Papæ Concilium prævalet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

postea, cum opus fuerit, Concilio imponent, iisdemque artibus eludent, quibus Papam; cujus rei exempla in Taddeo Imperatoris Legato, & Luthero Apostata, supra ostendimus.

Alias rationes in superioribus §§. passim expendimus, quas non lubet repetere.

§. XIV.

Qui sint casus excepti, in quibus Papa Concilium prævalet.

Summaria.

1. *Papa hæreticus deponi potest.*
2. *Et dubius.*
3. *Potest Papa renunciare Papatui.*
4. *Ius defensionis etiam contra Pontificem exerceri potest.*
5. *An teneatur aliquando Pontifex Concilium universale cogere?*
6. *Quid si Papa contra omnes Patres Concilii sentiat?*
7. *Quid de Pontifice intruso, aut in valide electo?*
8. *Nullum esse casum, in quo Papa manens Papa judicari à Concilio possit.*

I.



Rimus casus est: Si Papa ut privata persona hæreticus fiat, ut de Honorio I. in 8. Synodo Act. 7. habetur; tunc enim judicari à Concilio, deponique potest. Ita docent S. Antoninus in summa 3. p. T. 23. c. 3. §. 4. Suarez de fide p. 10. f. 6. Bell. de Rom. Pont. l. 2. c. 30. Estque definitum in 8. Synodo Generali Act. 7. c. audivimus 24. q. 1. c. si Papa d. 40. c. Novatianus 7. q. 1. c. didicimus. c. Achatius 24. q. 1. c. oves 2. q. 7. Et ratio est, quia fides est anima & forma veræ & Catholicæ Ecclesiæ, per quam ab omni alia

alia infidelium Ecclesia distinguitur; adeò, ut sicut homo amisâ animâ, quæ est illius forma, non ampliùs est homo; ita nec Christianus amisâ fide, est verus Christianus, & consequenter nec membrum Ecclesiæ Christianæ; Papa igitur per hæresin amisâ fide, cum non sit membrum Ecclesiæ Christianæ, nec caput esse poterit: cum ergo desinat esse caput Ecclesiæ, mirum non est, si à Concilio judicari potest. Et ideo Christus Dominus non priùs claves Primatûmque Regni Cœlorum Petro commisit, quàm ab illo professionem veræ fidei exegerit. *Math. 16, V. Suarez cit. & Cajetan. Tr. de auctoritat. Concilii & Papæ c. 20.*

II. *Secundus casus est:* Cum Papa est dubius, quia videlicet in schismate creatus est, nec constat ex pluribus electis, quis eorum legitimus sit. Hic casus expressè definitus est in Concilio Constantiensi *sess. 4. & 5.* Et ratio est: quia ubi plures Pontifices electi sunt, aut oportebit omnes cum summa potestate Ecclesiæ præesse, quod absurdissimum est, aut aliquos deponi: sed non est ratio, cur unus potiùs, quàm alter deponatur, cum de omnibus dubitetur, ergo deponendi sunt omnes: nec tunc Concilium exercet in Papam auctoritatem, sed in eum, quem credit non esse Papam: nam dubius Papa, & de quo non constat, pro nullo habetur, cum in jure sine patria non esse, & non apparere *L. duo sunt Titii 30. ff. de Testam. Tut. L. in lege. 77. ff. de contrab. empt. L. omnia. 32. §. species ff. de Legat. 2.*

III. *Tertius casus est:* Si Papa renuntiet, & sponte Pontificatus abeat: renuntiare enim posse, etiam Ecclesiæ consensu non expectato definitum est in *cap. 1. de Renunt. in 6. ubi Gl. & supponitur in Constant. sess. 2. & 6.* suntque exempla in Gregorio VI. & Celestino V. quorum alter pacis, alter pietatis causâ Papatu excessit, eorumque successores Ecclesia semper pro legitimis habuit. Et ratio est, quia Pontifex nullo nec naturali nec positivo jure renuntiare prohibetur, & quod supponimus, ex tali renuntiatione nullum in Ecclesiam damnum redundat.

IV. *Quartus casus est:* Si Pontifex aut vi, aut legibus injustè latis, ut alio quovis modo Ecclesiam destruere niteretur; aut etiam si aliorum bona & jura injustè invaderet; tunc enim moneri, rogarique poterit; & si preces non proficiant, etiam bello & armis coerceri omnique ratione compesci, quæ ad jus naturalis de-

tentio-

ensionis pertinet. V. Turcrem. l. 2. c. 106. Bellarm. de Concilior. au-
 ctor. l. 2. c. ult. ad 2. argum. Et ratio est, quia in hoc casu non Papæ re-
 sistitur, sed invasioni; nec Papæ obediendum est, nisi cum agit
 ut Papa, & caput Ecclesiæ; nec in illum exercetur jurisdictio, sed
 tantum jure defensionis agitur, quod non in jurisdictione & au-
 thoritate fundatur, sed in præcepto aut facultate naturali, quæ à
 Pontifice solvi tollique non possunt, cum & ipse sit juri naturali
 ac divino subjectus. tota causa 25. q. 1.

V. Quintus casus est: Cum causa aliqua, præsertim fidei tam
 gravis esset, ut ea sine Concilio universali expediri non posset; tunc
 enim teneretur Pontifex Concilium adhibere, nec posset absque illo
 decernere. Et de hoc casu SS. Patres loquuntur, cum dicunt, Conci-
 lia esse necessaria, præsertim Geladius Papa in Tomo de vinculo anathe-
 matis, Ubi; Si processit consensus Pontificis, doceatur à quibus, & ubi
 ille sit gestus: si secundum Ecclesiæ regulam celebratus, si paternâ tra-
 ditione profectus, si majorum more prolatus, si competenti examinatione
 de promptus, ubi procul dubio requirendum est, si synodali Congregatione
 celebratus, quod in receptione damnari, & abiectione Catholici, quia nova
 est causa, fieri certissimum est.

Eadem habent B. Cyprianus l. 2. ep. 1. ad Stephanum. S. August.
 l. 1. de Bapt. contra Donatist. c. 7. & 18. Et ratio est, quia licet S. Pon-
 tifici promissa sit assistentia Spiritus Sancti in rebus fidei decidendis,
 ea tamen promissio supponit omnem diligentiam, & quantum causæ
 dignitas desiderat, discussionem, ut habetur Actor. 15. Neque enim
 quidquid dicit & docet Papa, continuo est dogma fidei: sic etiam
 Sacramentis novæ legis promissa est gratia sanctificans, sed tamen
 multis adhibitis & necessariis conditionibus. Pertinet tamen ad Dei
 providentiam, qui voluit Ecclesiam Petro, tanquam Pastori subje-
 ctam, dictoque obtemperantem esse; & à Romana Sede finem
 omnibus controversiis imponi, nunquam permittere, ut temerè Pon-
 tifex definiat; alioquin nunquam Ecclesia secura esset, possetque
 dubitare; pertinet ergo ad eum, qui finem voluit, etiam necessaria
 media disponere, & sine quibus nunquam ad finem perveniretur.

VI. Sextus casus est, ex sententia Abbatis Panormit. 2. p. Consi-
 lior. q. 1. & Cardinalis Moniliani de Conciliis Oecum. c. 33. Si in mate-
 ria præsertim fidei solus Pontifex, contra omnes Concilii Patres sen-
 taret,

tiret, teneretur enim illorum votis accedere, & si contra omnes definirer, hæc definitio, tanquam temeraria, nec debito examine & inquisitione veritatis nixa, doctrinæ Concilii cederet. Pontifex enim extra Concilium, & ut privatus Doctor aliquid docens, errori obnoxius est, multoque magis si temerariè: sed quando contra omnium Patrum sententiam aliquid pronuntiaret, & privatum Doctorem ageret, quia non publicam, sed privatam opinionem sceleretur, & temerariè decideret, plus sibi quàm omnibus credens. Et hoc est, quod aliqui dicunt, majorem esse Concilii auctoritatem directivam, quàm Pontificis solius: qui tamen non teneretur illi parti accedere, quæ pluribus suffragiis juvatur, cum sententia paucorum melior esse possit, *l. nemo iudex C. de sentent. & interlocutor. c. sana d. 9. & passim d. 9.* Sunt enim opiniones instar monetæ, cujus valor non ex numero, sed pondere & metallo æstimatur: sic opiniones non Doctorum numerus, sed major ratio, veritas & prudentia commendat: alioquin semper vincerent fatui, quorum numerus quàm prudentum major est: & veram fidem ac Religionem paucorum, falsam & erraticam multorum esse videmus, nec ideo tamen meliorem, qui plurium.

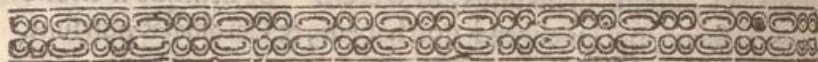
VII. *Septimus casus est,* Si Pontifex invalidè sit electus & intrusus potius in eam dignitatem, quàm evedus; quâ ratione Joannes XII. monstrum magis ex omni vitiorum cæno compositum, quàm homo, ab Ottone M. ejectus est, de quo infra. Ceterum electionem Pontificis invalidam, & electum intrusum esse, multis modis contingit: si videlicet facta fuerit electio præter formam Canonicam in Concilio Lateranensi præscriptam *can. 1.* & jure novissimo, contra Bullam Gregorii XV. quæ incipit: *Æterni Patris.* Anno MDXXXI. Videatur *c. licet 6. de elect.* Si defectus aliquis juris divini aut naturalis electioni misceatur, quales sunt, si electus infans aut hæreticus sit, aut electioni non consentiat. Si electio fuerit simoniaca, datâ videlicet vel acceptâ aut promissâ pecuniâ, aliâve re pretio æstimabili *c. si quis pecuniâ, d. 79.* quod saltem verum est de jure novissimo post Bullam Julii II. Anno MDV. quæ incipit: *Cum tam divino Et.* dubium enim non est electionem Papæ juri Canonico subiacere, quamvis jam electus Papa omni humano jure major sit: præsertim cum etiam Simoniacæ jure Canonico hæres comparetur. *c. eos qui 1. q. 1. cap. ult. 1. q.*

ult. l. 9. 7. Si electio fuerit per metum gravem & injustum facta. *Concil. Constant. sess. 39.* quod intelligendum est de metu ad certam & determinatam personam eligendam injustè incusso; talis enim electio in Concilio Constant. ut diximus, irritata est. Et denique si electio ab iis facta fuerit, qui jus eligendi non habent, & Cardinales non sunt. *c. licet. de elect. & Bulla Gregorii XV. cit.*

His ergo modis electio Pontificis invalida evadit, & taliter electus, sicut Papa non est, ita privilegii Papalibus non gaudet, subjacetque Concilio. Videatur Concilium Constant. *citata sess. 39.*

VIII. Ex hactenus, toto hoc §. disputatis facilè colligitur nullum casum dari, in quo Papa manens Papa Concilio subdatur: & ideò verissimam & universalissimam esse propositionem nostram, Papam, quamdiu talis est, Concilio non subdi, nec ullum esse tam grande, & atrox Pontificis crimen, cujus judicem in tertis habeat; constat enim Pontificem caput, Pastorem & fundamentum Ecclesiae à Deo constitutum esse, sicque Ecclesiae superiorem & Principem. Superior autem nec à subditis judicari potest, nec quia criminolus est, superior esse desinit; aut ergo ostendi aliquam exceptionem oportet, in qua voluerit Christus Vicarium suum, & Ecclesiae Principem judicari puniri que à subditis posse, quæ nunquam ostenderetur, aut simpliciter fatendum, solum Deum Pontificis Romani judicem, & Vindicem esse. Quos tu reperies Pontifices, pluribus & majoribus flagitiis notatos, quàm fuerint Scribae & Pharisei, Deicidae; & quorum ingentibus vitiis Christus ipse longum catalogum implevit *Matthæi 23.* adjectâ singulis comminatione sempiterni supplicii, & tamen tantum abest, ut eos à subditis judicari voluerit, redigique in ordinem, ut potius in iis, quæ doctrinam spectant, omnem observantiam præceperit: *Super cathedram, inquit, Moysis sederunt Principes & Pharisei, quæ ergo dicunt facite, quæ autem faciunt, facere nolite.* Quanto magis id Christus diceret de Vicario suo, de capite & fundamento Ecclesiae, quantumvis inquinato, perditoque? ut enim Synodus Ephesina ad Cælestinum Pontificem Romanum scribit: *Si data fuerit volentibus licentia majores sedes injuriis afficere, & in eos, in quos non habent potestatem, ut contra leges, sic & contra Canones. proferre sententias, ibunt ad ultimam confusionem res Ecclesie.* Maneat ergo rata illa Bonifacii VIII. sententia *in extravag. unam sanctam. Inter communes de*

nes de major. & obed. Si deviat terrena potestas, judicabitur à potestate spiritali: sed si deviat spiritalis minor, à suo superiori: si verò suprema, à solo Deo, non ab homine poterit judicari.

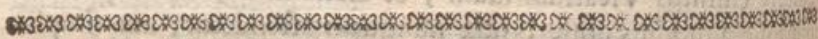


§. XV.

Respondetur ad argumenta ex SS. litteris petita.

Summaria.

1. R. Ad cap. 18. Matth.
2. R. Ad cap. 13. secunda ad Corinth.
3. R. Ad cap. 15. Act. Apost.
4. R. Ad cap. 8. Act. Apost.
5. R. Ad cap. 20. Act. Apost.
6. R. Ad cap. 2. ad Galat.



I.



Objicitur primò, Locus Matth 18. Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te, & ipsum solum; si autem te non audierit, adhibe adhuc tecum unum vel duos: quod si non audierit eos, dic Ecclesie: si autem Ecclesiam non audierit, sic tibi sicut Ethnicus & Publicanus. Amen dico vobis, quaecumq; alligaveritis super terram, &c. Ecce! hic Christus Apostolos, eorumque successores alloquitur, à quibus vult Christianos incorrigibiles Ecclesie denuntiari, ab eaque damnatos ad nullum alium judicem remittit; vult ergo Christus ultimum esse tribunal Ecclesie, & à Petro ad Ecclesiam, tanquam majoris potestatis judicem provocari. Et ita hunc locum videtur intellexisse S. Gregorius l. 4. epist. 38. & Nicolaus I. in c. præcipue 11. q. 3. qui duo r. r. sibi non obtemperantes, Ecclesie se delaturos minantur; majus ergo Ecclesie judicium esse, quam suum agnoscunt.

R. Hoc loco Matthæi, velut præcipuo fundamento, Adversarios